

Katowice, dnia 25 stycznia 2021 r.

Krajowa Administracja
Skarbowa

**Izba Administracji Skarbowej
w Katowicach**

2401-IWW1

Pan
Ireneusz Lepiarczyk
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Rybniku

Sprawozdanie

Kontrolę przeprowadzono w trybie uproszczonym, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki

Urząd Skarbowy w Rybniku
Plac Armii Krajowej 3, 44-200 Rybnik

Kierownik kontrolowanej jednostki

- Pan Ireneusz Lepiarczyk – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku.

Data i numer upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych, data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, wskazanie osób kontrolujących:

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach: od 16.12.2020 r. do 15.01.2021 r. przez pracowników Izby Administracji Skarbowej w Katowicach:

- – starszego eksperta skarbowego,
- – kontrolera skarbowego,

na podstawie upoważnienia wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

RODO – klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdziecie Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej www.slaskie.kas.gov.pl w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w naszych siedzibach na tablicach informacyjnych.

ul. Damrota 25,
40-022 Katowice

tel.: +48 32 207 60 00
fax: +48 32 207 60 10

NIP: 954-13-02-993
REGON: 001021234

www.slaskie.kas.gov.pl
kancelaria.ias.katowice@mf.gov.pl

Zakres kontroli

Czynności podjęte w postępowaniu karnym skarbowym wszczętym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rybniku () oraz odpowiadającym mu postępowaniu podatkowym. Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem

(akta kontroli str. 1- 8)

USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

I. Informacje ogólne

W dniu 16 listopada 2020 r. Z-ca Dyrektora IAS w Katowicach Pan Mariusz Cupiał, pismem , zawiadomił DIAS o uzasadnionym podejrzeniu instrumentalnego wykorzystania instytucji zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczętym postępowaniem karnym skarbowym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rybniku (), jednocześnie zwrócił się z prośbą o przeprowadzenie kontroli wewnętrznej w tym zakresie.

W piśmie tym z-ca DIAS poinformował również o wystąpieniu rażącej beczynności finansowego organu postępowania przygotowawczego w podjęciu merytorycznego rozstrzygnięcia kończącego niniejsze postępowanie.

(akta kontroli str. 1- 3)

II. Ustalenia szczegółowe

1. Odnosząc się do kwestii instrumentalnego wykorzystania instytucji zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczętym postępowaniem karnym skarbowym, stwierdzono co następuje:

- w dniu 8 maja 2014 r. do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rybniku wpłynęło pismo Naczelnika Urzędu Kontroli Skarbowej w Katowicach wraz z pismem Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej we Wrocławiu z dnia 01.04.2014r. informujące o wydaniu decyzji w przedmiocie podatku VAT wobec (w dniu 16.05.2014r. wpłynęła uwierzytelniona kserokopia decyzji)

Wyjaśnienia NUS w tej sprawie zawierają akta kontroli.

(akta kontroli str. 9 -15)

Czynności w kontroli podatkowej i postępowaniu podatkowym:

- imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej ,
- pismo skierowane do podatnika informujące o niedokonaniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej,
- pismo wezwanie podatnika na dzień 02.09.2014 r. o godz. 13:00 w celu złożenia zeznań w charakterze strony. Potwierdzony odbiór przez pełnomocnika w dniu 26.08.2014 r.,
- pismo , informujące podatnika o przeprowadzeniu dowodu z zeznania świadka w dniu 02.09.2014 r. o godz. 10:00 w siedzibie US Rybnik; potwierdzony odbiór przez pełnomocnika w dniu 26.08.2014 r.,

- wezwanie dla na przesłuchanie w charakterze świadka. Potwierdzony odbiór w dniu 27.08.2014 r.,

- protokół z kontroli podatkowej (Nr postępowania:) z dnia 02.09.2014 r. Ustalono naruszenie przepisów art. 88 ust. 3a pkt. 4 lit. a ustawy o VAT w związku z odliczeniem od podatku należnego, podatku naliczonego. Kontrolę prowadzono w dniach 26, 27, 29.08.2014r. i 02.09.2014 r.,

- w dniu 09.10.2014 r. wysłano do podatnika postanowienie o wszczęciu postępowania podatkowego w sprawie uszczuplenia VAT za wrzesień 2009 r. w wysokości 17.527,00 zł. postanowienie nie zostało skutecznie doręczone,

- w dniu 23 października 2014 r. za pismem podpisanym przez z-cę NUS, Dział Postępowań Podatkowych PPII, przekazał do Stanowiska do spraw karnych skarbowych:

*wniosek o wszczęcie postępowania karnego skarbowego z dnia 09.09.2014 r. podpisany przez p.o. Kierownika Działu oraz z-cę NUS,

*analizę do protokołu z kontroli przeprowadzonej w firmie ,

*uwierzytelnioną kserokopię protokołu kontroli przeprowadzonej w ww. firmie,

*uwierzytelnioną kserokopię wyciągu z decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej we Wrocławiu,

- decyzja określająca wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług za styczeń, marzec, kwiecień, lipiec, sierpień, październik, listopad i grudzień 2009 r.

- decyzja określająca wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług za wrzesień 2009 r.

- decyzja utrzymująca w mocy decyzje Naczelnika US w Rybniku.

Czynności w postępowaniu karnym skarbowym:

- postanowieniem z dnia 18 listopada 2014 r. Urząd Skarbowy w Rybniku wszczął postępowanie karne skarbowe,

- w tym samym dniu wystosowane zostało wezwanie do osobistego stawienia się w charakterze podejrzanego dla ,

- w dniu 12 grudnia 2014 r. w toku przesłuchania w charakterze podejrzanego został ogłoszony zarzut. Pisemne uzasadnienie ogłoszonego zarzutu, zgodnie ze złożonym wnioskiem, zostało doręczone podejrzanemu w dniu 31 grudnia 2014 r.,

- w dniu 3 lutego 2015 r. skierowane zostało zapytanie o udzielenie informacji o podejrzanym do Krajowego Rejestru Karnego,

- informacja z dnia 9 lutego 2015 r., z której wynikało, że przewidywany termin wydania decyzji podatkowej to koniec marca 2015 r.,

- na wniosek organu z dnia 9 lutego 2015 r. Izba Skarbowa w Katowicach w dniu 26 lutego 2015 r. wydała postanowienie o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia do dnia 18 maja 2015 r.,

- w dniu 21 kwietnia 2015 r. informacja, że postępowanie podatkowe nadal jest w toku, a planowany termin wydania decyzji to lipiec 2015 r.,

- 27 maja 2015 r. Izba Skarbowa w Katowicach zatwierdziła postanowienie o zawieszeniu dochodzenia,

- w dniu 9 czerwca 2016 r. referent sprawy ustalił, że 18 kwietnia 2016 r. wydana została decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rybniku określająca wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług za: I, III, IV, VII, VIII, X, XI, XII/2009 r. oraz

I/2010 r., natomiast 26 kwietnia 2016 r. decyzja określająca wysokość zobowiązani podatkowego w podatku od towarów i usług za IX/2009 r.,

- 20 maja 2016 r. decyzje wraz z odwołaniem przekazane zostały do Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach,

- 9 czerwca 2016 r. Urząd Skarbowy w Rybniku poinformował Izbę Skarbową w Katowicach, że dochodzenie nie zostało prawomocnie zakończone, z uwagi na brak podstaw do jego podjęcia w związku z wniesionym odwołaniem od ww. decyzji podatkowych,

- 15 listopada 2017 r., data wpływu Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego () do Urzędu Skarbowego w Rybniku,

(akta kontroli str. 16 -20)

- 24 listopada 2018 r. referent sprawy powziął z treści uzasadnienia ww. Postanowienia informację o śmierci podejrzanego,

(akta kontroli str. 21)

- 17 sierpnia 2020 r., po potwierdzeniu powyższej informacji w bazie PESEL-ESKS, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku sporządził i przesłał do zatwierdzenia DIAS postanowienie o umorzeniu dochodzenia,

- 14 października 2020 r. postanowienie zostało zatwierdzone,

- 29 października 2020 r. organ postępowania przygotowawczego poinformował organ podatkowy o prawomocnym zakończeniu dochodzenia.

W powyższym zakresie NUS przekazał następujące wyjaśnienia:

„- kwestia podejrzenia instrumentalnego wykorzystania instytucji zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczętym dochodzeniem – wniosek o wszczęcie postępowania karnego skarbowego wobec wpłynął do komórki organizacyjnej do spraw karnych skarbowych w dniu 23 października 2014 r. W wyniku analizy dołączonego do niego materiału dowodowego potwierdzającego uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przestępstwa skarbowego określonego w art. 56 § 2 kks w związku z art. 6 § 2 kks, w dniu 18 listopada 2014 r. wydano postanowienie o wszczęciu dochodzenia. Tego samego dnia sporządzono postanowienie o przedstawieniu zarzutu . Czynności procesowe , tj. ogłoszenie postanowienia o przedstawieniu zarzutu oraz przesłuchanie w charakterze podejrzanego, przeprowadzono w dniu 12 grudnia 2014 r. Z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego przez oraz podjęcie przez finansowy organ postępowania przygotowawczego wszelkich czynności pozwalających na ustalenie sprawcy oraz pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej skarbowej, podejrzenie instrumentalnego wykorzystania instytucji zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczętym dochodzeniem należy uznać za bezprzedmiotowe.”

(akta kontroli str. 22 - 23)

Wyjaśnienia zostały przyjęte.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie spełniono warunki formalnego wszczęcia postępowania karnego skarbowego i poprawnego zawiadomienia o tym fakcie podatnika, jak również doszło do wystąpienia materialnego skutku w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Wszczęcie postępowania karnego skarbowego nie miało „instrumentalnego” charakteru, a było uzasadnione w aspekcie podejrzenia popełnienia czynu zabronionego przez podatnika (zarzut o przestępstwo skarbowe określone w art. 56 § 2 kks w związku z art. 6 § 2 kks), którego

kontrola podatkowa, a następnie postępowanie podatkowe dotyczyły. W odpowiedzi na pytanie: czy w sytuacji gdyby nie istniał art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej, organ powinien dokonać wszczęcia postępowania karnego skarbowego, należy odpowiedzieć pozytywnie, co świadczy, że w postępowaniu organu skarbowego, który sformułował konkretny zarzut o przestępstwo skarbowe, nie doszło do nadużycia prawa.

Przedmiotowe postępowanie karne skarbowe zostało wszczęte tuż przed upływem ustawowego terminu przedawnienia, co było uwarunkowane terminem wpływu sprawy do urzędu, a następnie zostało przekształcone z fazy postępowania *in rem* w fazę *ad personam*. W takiej sytuacji należy stwierdzić, że z perspektywy organu podatkowego istotne było nie tylko formalne dopełnienie czynności.

2. W zakresie wystąpienia rażącej beczynności finansowego organu postępowania przygotowawczego w podjęciu merytorycznego rozstrzygnięcia kończącego niniejsze postępowanie, ustalono co następuje:

Zamieszczone powyżej ustalenia dotyczące sposobu prowadzenia sprawy, takie jak:

- **15 listopada 2017 r.**, data wpływu do Urzędu Skarbowego w Rybniku Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego (),
 - **24 listopada 2018 r.** referent sprawy powziął z treści uzasadnienia ww. Postanowienia informację o śmierci podejrzanego,
 - **17 sierpnia 2020 r.**, po potwierdzeniu powyższej informacji w bazie PESEL-ESKS, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku sporządził i przesłał do zatwierdzenia DIAS postanowienie o umorzeniu dochodzenia,
- pozwalają na sformułowanie następujących uwag:

*data wpływu do Urzędu Skarbowego w Rybniku Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz data powzięcia przez referenta sprawy informacji o jego treści wskazują, iż sposób obiegu informacji nie gwarantował prawidłowej realizacji zadań przez komórki organizacyjne Urzędu,

*data powzięcia przez referenta sprawy, z treści uzasadnienia ww. Postanowienia, informacji o śmierci podejrzanego i data sporządzenia i przesłania do zatwierdzenia DIAS postanowienia o umorzeniu dochodzenia, potwierdzają rażącą beczynność, o której mowa na wstępie.

Naczelnik Urzędu przesłał następujące wyjaśnienia w tej sprawie:

„- przyczyny beczynności, która miała miejsce od daty wpływu postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego (), tj. dnia 15.11.2017 r. do dnia 17 sierpnia 2020 r. (data sporządzenia postanowienia o umorzeniu dochodzenia) - zwłoka w podjęciu decyzji merytorycznej oraz przesłaniu akt sprawy karnej skarbowej celem zatwierdzenia wynikała m.in. z dużego obciążenia pracą, prowadzeniem spraw z ustawy o rachunkowości o różnym stopniu złożoności oraz licznymi obowiązkami sprawozdawczymi i ewidencyjnymi. Powyższe okoliczności zostały wskazane również w piśmie przewodnim z dnia 17 sierpnia 2020 r. skierowanym do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach wraz z postanowieniem o umorzeniu dochodzenia. Jednocześnie nadmieniam, że finansowy organ postępowania przygotowawczego powziął informację o treści postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego w dniu 24 listopada 2018 r.”

(akta kontroli str. 22 - 23)

Zważywszy na okres, który upłynął od daty wpływu postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego (), do dnia sporządzenia postanowienia o umorzeniu dochodzenia, uznano że powyższe wyjaśnienia nie uzasadniają w pełni długotrwałej beczynności w sprawie.

III. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta oraz przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz wyjaśnienia Naczelnika Urzędu należy stwierdzić, że podnoszone w piśmie uwagi dotyczące instrumentalnego wykorzystania instytucji zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczętym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rybniku postępowaniem karnym skarbowym (), nie znalazły potwierdzenia.

Natomiast kontrola potwierdziła fakt długotrwałej beczynności w sprawie, której nie uzasadniają w pełni złożone wyjaśnienia.

IV. Wnioski i zalecenia pokontrolne.

1. Zorganizować obieg dokumentów w jednostce w sposób, który będzie gwarantował możliwość terminowej realizacji zadań przez poszczególne komórki organizacyjne oraz objąć to zagadnienie systematyczną kontrolą funkcjonalną.
2. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych (SKK), dotyczącą spraw, które nie zostały zakończone, w celu ustalenia czy fakt ich niezakończenia nie wynika z niewłaściwego obiegu dokumentów lub nie jest związany z nieuzasadnioną beczynnością.

Pouczenie

Stosownie do przepisów art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kierownik kontrolowanej jednostki ma prawo w terminie trzech dni roboczych od otrzymania sprawozdania, przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania, informacji o sposobie wykorzystania zaleceń, wykorzystania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
Mariusz Gojny
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Pan Ireneusz Lepiarczyk
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku,
2. IAS IWW1 aa.